

Seat No.	
-------------	--

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, October - 2021
POLITICAL SCIENCE

Day and Date : Thursday, 28 - 10 - 2021

Total Marks : 100

Time : 4.00 p.m. to 6.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Each question carries 2 marks.
 - 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
 - 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
 - 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
 - 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
 - 7) Only non-programmable calculators are allowed.

- 1) Which of the following was the main aim of Taylor's scientific management theory?
- A) Reduce production and increase morale
 - B) Study of human behavior in groups
 - C) Improve organizational efficiency and production
 - D) None of these

खालीलपैकी कोणते टेलरच्या वैज्ञानिक व्यवस्थापन सिद्धांताचे मुख्य उद्दिष्ट होते ?

- A) उत्पादन कमी करा आणि मनोबल वाढवणे
- B) गटांमध्ये मानवी वर्तनाचा अभ्यास
- C) संस्थात्मक कार्यक्षमता आणि उत्पादन सुधारणे
- D) यापैकी काहीही नाही

2) Who first propounded the concept of politics-Administration Dichotomy?

- A) Woodrow Wilson B) Aristotle
C) Max Weber D) L.D. White

राजकारण-प्रशासन द्वंद्वची संकल्पना कोणी मांडली?

- A) वुड्रो विल्सन B) अॅरिस्टॉटल
C) मॅक्स वेबर D) एल. डी. व्हाईट

3) What is meant by Spoils System?

- A) Awarding jobs to political supporters
B) Recruitment on the basis of management Quota
C) Recruitment purely on merit basis
D) Awarding different kinds of rewards for recruits

स्पाॅइल्स सिस्टिम म्हणजे काय?

- A) राजकीय समर्थकांना नोकऱ्या देणे B) मॅनेजमेंट कोटाच्या आधारावर भरती
C) निव्वळ गुणवत्तेच्या आधारावर भरती D) भरतीसाठी विविध प्रकारचे बक्षीस देणे

4) In which year the first constitution of USA was drafted?

- A) 1776 B) 1718
C) 1779 D) 1724

अमेरिकेची पहिली राज्यघटना कधी तयार करण्यात आली?

- A) 1776 B) 1718
C) 1779 D) 1724

- 5) Adherence to usage and customs is the feature of which constitution?
A) Only written
B) Both written and Unwritten
C) Only Unwritten
D) Where there is no constitution

प्रथा आणि परंपरा कोणत्या राज्यघटनेचे वैशिष्ट्य आहे?

- A) केवळ लिखित
B) दोन्ही लिखित आणि अलिखित
C) केवळ अलिखित
D) जिथे राज्यघटना नाही

- 6) Which of the following statement about American President is right?

- A) American President cannot contest election more than twice
B) American President cannot contest election more than twice, is a tradition
C) American President cannot contest election more than twice was a tradition unto 23rd constitutional amendment, but now it is a rule
D) None of these

अमेरिकेत राष्ट्राध्यक्षांच्या निवडणुकीबाबत कोणते विधान बरोबर आहे?

- A) अमेरिकेच्या राष्ट्राध्यक्षाना दोन पेक्षा जास्त वेळा निवडून लढवता येत नाही हा कायदा आहे
B) अमेरिकेच्या राष्ट्राध्यक्षाना दोन पेक्षा जास्त वेळा निवडून लढवता येत नाही ही प्रथा आहे
C) अमेरिकेच्या राष्ट्राध्यक्षाना दोन पेक्षा जास्त वेळा निवडून लढवता येत नाही ही 23 व्या घटनादुरुस्तीपूर्वी प्रथा होती पण आज हा कायदा आहे
D) यापैकी काहीही नाही

- 7) Through 1973 Constitution of Pakistan which form of Government was introduced?

- A) Presidential
B) Parliamentary
C) Semi-presidential
D) Autocratic

1973 च्या राज्यघटनेद्वारे पाकिस्तानमध्ये कोणत्या स्वरूपाचे सरकार सादर केले गेले होते?

- A) अध्यक्षीय
B) संसदीय
C) निम्न अध्यक्षीय
D) निरंकुश

- 8) Who propounded the idea of Grameen Bank?
A) Amartya Sen
B) Mohamud Yunus
C) Dr. Zakir Iqbal
D) Zuhural Haq
- ग्रामीण बँकेच्या संकल्पनेचा प्रसार कोणी केला?
A) अमर्त्य सेन
B) मोहम्मद युनूस
C) डॉ. झाकीर इक्बाल
D) झुहरल हक
- 9) In which year monarchy in Nepal came to an end?
A) 2015
B) 2010
C) 2009
D) 2008
- कोणत्या वर्षी नेपाल मधील राजेशाही संपुष्टात आली?
A) 2015
B) 2010
C) 2009
D) 2008
- 10) According to Mao what is the nature of political change?
A) Revolutionary
B) Change from within
C) Evolution
D) None of the above
- माओ यांच्या मते राजकीय बदलाचे स्वरूप कसे असावे?
A) क्रांतिकारी
B) आंतरिक
C) उत्क्रांतीने
D) यापैकी कोणतेही नाही
- 11) What is the objective of green audit?
A) To assess whether the institute is sensitive towards
B) To assess whether the institute has adopted the policy of reduce, reuse, recycle
C) To assess whether the institute use plastic or not
D) All three of the above
- हरित ताळेबंदाचा / अन्वेषणाचा उद्देश काय आहे?
A) एखादी संस्था पर्यावरणाबाबत संवेदनशील आहे का?
B) Reduce, reuse, recycle हे धोरण संस्था राबवते का याचे परीक्षण करणे
C) एखादी संस्था प्लास्टिकचा वापर करते का याचे परीक्षण करणे
D) वरील तिन्ही

15) Who is related to traditional authority, Charismatic Authority and Rational legal

- A) Max Weber B) Lipset
C) Robert Dahal D) Plato

परंपरागत, दिव्यवलयंकित व कायदेशीर-विवेकी अधिमान्यतेशी कोण संबंधित आहे?

- A) मॅक्स वेबर B) लिपसेट
C) रॉबर्ट डाल D) प्लेटो

16) Who wrote the Book of the Human condition?

- A) Hannah arendt B) Karl Marx
C) Aristotle D) Socrates

द. ह्यूमन कंडिशन हे पुस्तक कोणी लिहिले आहे?

- A) हॅनाअरेंट B) कार्ल मार्क्स
C) अरिस्टॉटल D) सॉक्रेटिस

17) Who is related to the book public policy making Re-examined?

- A) Y. Dror B) Subhash Kashyap
C) Plato D) David Easton

पब्लिक पोलिसी मेकिंग रि-एक्झाम या पुस्तकाशी कोण संबंधित आहे?

- A) वाय. डॉर B) सुभाष कश्यप
C) प्लेटो D) डेविड ईस्टन

18) Who is related to the book of the policy orientation?

- A) Harold Lasswell B) Subhash Kashyap
C) Plato D) David Easton

द पॉलिसी ओरिएंटेशन या ग्रंथाशी कोण संबंधित आहे?

- A) हेरॉल्ड लास्वेल B) सुभाष कश्यप
C) प्लेटो D) डेविड ईस्टन

- 19) Diplomacy is _____
- A) About the use of Power
 - B) About the use of persuasion
 - C) About the use of not listening to other' concerns
 - D) About being sent abroad to lie for the good of one's country

राजनय आहे

- A) शक्तिच्या वापराबद्दल
- B) मन वळवण्याच्या वापराबद्दल
- C) इतरांच्या समस्यांकडे दुर्लक्ष करण्याच्या वापराबद्दल
- D) एखाद्याच्या देशाच्या भल्यासाठी खोटे बोलण्यासाठी परदेशात पाठविले जाण्याबद्दल

- 20) The balance of power

- A) No longer exists in a world of international law
- B) No longer exists in a world of international organizations
- C) Was helpful in ensuring that the cold war stayed 'Cold'
- D) Nearly led to World War III during the cold war

शक्ति संतुलन

- A) आंतरराष्ट्रीय कायद्याच्या जगात यापुढे अस्तित्वात नाही
- B) आंतरराष्ट्रीय संघटनांच्या जगात यापुढे अस्तित्वात नाही
- C) शीतयुद्ध 'थंड' राहिले हे सुनिश्चित करण्यात मदत होते
- D) शीत युद्धाच्या काळात जवळजवळ तिसरे महायुद्ध झाले

- 21) Brasilia Declaration is regarding?

- A) BRICS Bank
- B) Road Safety
- C) Position of BRICS on agricultural subsidies in WTO
- D) Making Brasilia capital of Brazil

ब्राझीलिया घोषणापत्र संबंधित आहे ?

- A) ब्रिक्स बँक
- B) रस्ता सुरक्षा
- C) डब्ल्यूटीओमध्ये कृषी अनुदानावर ब्रिक्सची स्थिती
- D) ब्राझीलची राजधानी बाबत

22) Who proposed the Social Contract Theory?

- A) Locke B) Aristotle
C) Socrates D) Plato

सामाजिक करार सिद्धांत कोणी मांडला ?

- A) लॉक B) अॅरिस्टॉटल
C) सॉक्रेटीस D) प्लेटो

23) What nationalism did Maulana Azad put forward to make Indian nationalism more comprehensive and developing?

- A) Hindu nationalism B) Mixed nationalism
C) Aggressive nationalism D) Muslim nationalism

भारतीय राष्ट्रवाद अधिक व्यापक सर्वसमावेशक व विकसनशील असावा यासाठी मौलाना आझाद यांनी कोणता राष्ट्रवाद मांडला ?

- A) हिंदू राष्ट्रवाद B) समिश्र राष्ट्रवाद
C) आक्रमक राष्ट्रवाद D) मुस्लीम राष्ट्रवाद

24) Vinoba Bhave's method of governing has nothing to do with it.

- A) Welfare state B) Surajya
C) Swarajya D) Nationalism

विनोबा भावे यांच्या राज्य करण्याच्या पद्धतीत कशाचा समावेश होत नाही.

- A) कल्याणकारी राज्य B) सुराज्य
C) स्वराज्य D) राष्ट्रवाद

25) Who wrote the book "Towards A New Public Administration : the Minowbrook perspective?"

- A) Dwight Waldo B) Frank Marini
C) Woodrow Wilson D) WF Willoughby

'टूवर्ड्स अ न्यू पब्लिक अॅडमिनिस्ट्रेशन: द मिनोब्रुक परस्पेक्टिव्ह' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?

- A) ड्वाइट वाल्डो B) फ्रँक मॅरिनी
C) वुड्रो विल्सन D) डब्ल्यु एफ विलोबी

26) Empirically verified observation is called as what?

- A) Theory B) Value
C) Fact D) Problem Statement

अनुभवाने सत्यापित निरीक्षणाला काय म्हणतात ?

- A) सिद्धांत B) मूल्य
C) तथ्य D) समस्या विधान

27) A researcher is interested in studying the prospects of a particular political party in an urban area. So what tool should he prefer for the study?

- A) Rating scale B) Interview
C) Questionnaire D) Schedule

एखाद्या संशोधकाला शहरी भागातील विशिष्ट राजकीय पक्षाच्या संभाव्यतेचा अभ्यास करण्यात रस आहे. तर त्याने अभ्यासासाठी कोणत्या साधनाला प्राधान्य द्यावे ?

- A) रेटिंग स्केल B) मुलाखत
C) प्रश्नावली D) वेळापत्रक

28) The conclusions or findings of which type of research cannot be generalized to other situations?

- A) Experimental Research B) Historical Research
C) Philosophical Research D) Experiential Research

कोणत्या प्रकारच्या संशोधनाचे निष्कर्ष इतर परिस्थितींमध्ये सामान्यीकृत केले जाऊ शकत नाहीत ?

- A) प्रायोगिक संशोधन B) ऐतिहासिक संशोधन
C) तत्त्वज्ञान संशोधन D) अनुभवात्मक संशोधन

29) On what basis did Jean Piaget give his theory of cognitive development of humans?

- A) Evaluation Research B) Fundamental Research
C) Applied Research D) Action Research

जीन पियागेटने मानवांच्या संज्ञानात्मक विकासाचा सिद्धांत कोणत्या आधारावर दिला ?

- A) मूल्यमापन संशोधन B) मूलभूत संशोधन
C) उपयोजित संशोधन D) कृती संशोधन

30) A college wants to give training in use of statistical package for social sciences (SPSS) to researchers for this the college should organize what of the following?

- A) Lecture B) Seminar
C) Workshop D) Conference

एखाद्या कॉलेजला संशोधकांना स्टॅटिस्टिकल पॅकेज फॉर सोशल सायन्सेस (एसपीएसएस) च्या वापराचे प्रशिक्षण द्यायचे आहे यासाठी महाविद्यालयाने खालीलपैकी काय आयोजित करावे ?

- A) व्याख्यान B) परिसंवाद
C) कार्यशाळा D) परिषद

31) Which of the following statement is correct?

- A) Discoveries are researches
B) Researches lead to discovery
C) Invention and researches are related
D) None of these

खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- A) शोध म्हणजे संशोधन B) संशोधनामुळे शोध लागतो
C) शोध आणि संशोधन संबंधित आहेत D) यापैकी काहीही नाही

32) Which of the following quantitative data interpretation technique?

- A) Axiology B) SPSS
C) Descriptive statistics D) Ontology

खालीलपैकी कोणते क्वांटिटेटिव्ह डेटा इंटरप्रिटेशन तंत्र आहे ?

- A) मूल्यमीमांसा B) एसपीएसएस
C) वर्णनात्मक आकडेवारी D) ऑन्टोलॉजी

33) Who deals with numerical data?

- A) Ontology B) Descriptive Statistics
C) Knowledge D) Justification

संख्यात्मक डेटाशी कोण व्यवहार करते ?

- A) ऑन्टोलॉजी B) वर्णनात्मक आकडेवारी
C) ज्ञान D) औचित्य

34) Which of the following pair is correct?

- A) Qualitative method-Subjective B) Qualitative method-Value free
C) Qualitative method-Survey D) Qualitative method-Fixed

खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर आहे?

- A) गुणात्मक पद्धत-व्यक्तिनिष्ठ B) गुणात्मक पद्धत-मूल्य मुक्त
C) गुणात्मक पद्धत-सर्वेक्षण D) गुणात्मक पद्धत-निश्चित

35) Which of the following Quantitative Data mapping tool is correct?

- A) SPSS B) Epistemology
C) Axiology D) Ontology

खालीलपैकी कोणते परिमाणात्मक डेटा मॅपिंग साधन योग्य आहे?

- A) एसपीएसएस B) ज्ञानशास्त्र
C) मूल्यमीमांसा D) ऑन्टोलॉजी

36) Give the correct answer by using the codes given below

- 1) The content analysis refer to picture and symbols
2) The content analysis do not refer to meaning and ideas
3) The content analysis is nonreactive
A) (1) and (2) are correct B) (1) and (3) are correct
C) (2) and (3) are correct D) (2) is correct

खाली दिलेल्या कोडचा वापर करून योग्य उत्तर द्या.

- 1) सामग्री विश्लेषण चित्रे आणि चिन्हे संदर्भित
2) सामग्री विश्लेषण अर्थ आणि कल्पनांचा संदर्भ देत नाही
3) सामग्री विश्लेषण गैर-प्रतिक्रियाशील आहे
A) (1) आणि (2) बरोबर आहेत B) (1) आणि (3) बरोबर आहेत
C) (2) आणि (3) बरोबर आहेत D) (2) बरोबर आहे

37) Which of the following options are the main tasks of research in modern society?

- A) To systematically examine and critically analyse
- B) To keep pace with the advancement in knowledge
- C) To discover new things
- D) All of the above

खालीलपैकी कोणते पर्याय हे आधुनिक समाजातील संशोधनाचे मुख्य कार्य आहे?

- A) पद्धतशीरपणे परीक्षण आणि चिकित्सक विश्लेषण करणे
- B) ज्ञानाच्या प्रगतीसह गती राखणे
- C) नवीन बाबी शोधणे
- D) वरील सर्व

38) The depth of any research can be judged by _____

- A) Title of the research topic
- B) Objectives of the research
- C) Duration of the research
- D) Hypothesis of the research

कोणत्याही संशोधनाची खोली ही द्वारे निश्चित केली जाऊ शकते.

- A) संशोधनाच्या शीर्षका
- B) संशोधनाच्या उद्दिष्ट्या
- C) संशोधनाच्या कालावधी
- D) गृहितकाद्वारे

39) Which of the following research can be classified?

- A) Basic, applied and action Research
- B) Philosophical, Historical, Survey and Experimental Research
- C) Quantitative and Qualitative Research
- D) All of the above

खालीलपैकी संशोधनाचे कोणते वर्गीकरण केले जाऊ शकते?

- A) मूलभूत, उपयोजित आणि कृती संशोधन
- B) तत्त्वज्ञान, ऐतिहासिक, सर्वेक्षण आणि प्रायोगिक संशोधन
- C) परिमाणात्मक आणि गुणात्मक संशोधन
- D) वरील सर्व

40) Why is the bibliography given in the research report?

- A) Helps those interested in further research
- B) Shows the knowledge of researcher
- C) A and B
- D) None of these

संशोधन अहवालात ग्रंथसूची का दिली जाते ?

- A) पुढील संशोधनात जिज्ञासा असणाऱ्यांना मदत करते
- B) संशोधकाचे विशाल ज्ञान दर्शवते
- C) A आणि B
- D) यापैकी नाही

41) Experimental research is based on _____

- A) On the handling of variables
- B) On ideological criteria
- C) On survey of literature
- D) On review of literature

प्रायोगिक संशोधन हे आधारित आहे.

- A) चलांच्या हाताळणीवर
- B) वैचारिक मापदंडावर
- C) साहित्याचे सर्वेक्षणावर
- D) साहित्याचे पुनरावलोकनावर

42) Which of the following is not a major feature of scientific research?

- A) Empirical
- B) Theoretical
- C) Experimental
- D) Beliefs

खालीलपैकी कोणते वैज्ञानिक संशोधनाचे मुख्य वैशिष्ट्य नाही ?

- A) अनुभवजन्य
- B) सैद्धांतिक
- C) प्रायोगिक
- D) श्रद्धा

43) What are the various classifications of sampling?

- A) Random and purposive
- B) Stratified and cluster
- C) Probability and non probability
- D) Multi-stage and sequential

सम्प्लिंगचे विविध वर्गीकरण काय आहेत?

- A) यादृच्छिक आणि उद्देशपूर्ण
- B) Stratified आणि क्लस्टर
- C) संभाव्यता आणि गैर-संभाव्यता
- D) Multi-stage आणि sequential

44) What is a sample called if it represents one or few characteristics of the population more than the others?

- A) Good sample
- B) Bad sample
- C) Biased sample
- D) Ineffective sample

जर नमुना इतरांपेक्षा लोकसंख्येची एक किंवा काही वैशिष्ट्ये दर्शवित असेल तर त्याला काय म्हणतात?

- A) चांगला नमुना
- B) वाईट नमुना
- C) पक्षपाती नमुना
- D) अप्रभावी नमुना

45) Select the correct code which indicates the basic elements which leads the entire process of research.

- A) Purpose and method main object
- B) Method and population
- C) Sample and hypothesis
- D) Hypothesis sample and method

योग्य कोड निवडा जो मूलभूत घटक दर्शवतो जे संशोधनाच्या संपूर्ण प्रक्रियेचे नेतृत्व करते.

- A) उद्देश आणि पद्धत मुख्य उद्देश
- B) पद्धत आणि लोकसंख्या
- C) नमुना आणि परिकल्पना
- D) परिकल्पना, नमुना आणि पद्धत

46) _____ describes the present state of affairs as it exists without having any control over variables.

- A) Analytical research
- B) Descriptive research
- C) Applied research
- D) Distinctive research

व्हेरेबल कोणतेही नियंत्रण न ठेवता ती अस्तित्वात आहे म्हणून सद्यस्थितीचे वर्णन करते.

- A) विश्लेषणात्मक संशोधन
- B) वर्णनात्मक संशोधन
- C) उपयोजित संशोधन
- D) विशिष्ट संशोधन

47) In the _____ research is based on the measurement of quantity or amount.

- A) Qualitative B) Descriptive
C) Quantitative D) Numerical

..... मध्ये शोध प्रमाण किंवा रकमेच्या मोजमापावर आधारित आहे.

- A) गुणात्मक B) वर्णनात्मक
C) परिमाणवाचक D) संख्यात्मक

48) _____ as a testable statement of potential relationship between two or more variables.

- A) Research hypothesis B) Research experience
C) Research problem D) Research crisis

दोन किंवा अधिक व्हेरिअबल्समधील संभाव्य संबंधांचे चाचणीयोग्य विधान म्हणून

- A) संशोधन परिकल्पना B) संशोधन अनुभव
C) संशोधन समस्या D) संशोधन संकट

49) A Blue print of research work is known as _____

- A) Sampling design B) Research design
C) Research hypotheses D) Research approach

संशोधन कार्याचे ब्लू प्रिंट म्हणून ओळखले जाते.

- A) नमुना डिझाइन B) संशोधन रचना
C) संशोधन गृहितके D) संशोधन दृष्टीकोन

50) In which language is the origin of the word 'theory'?

- A) Sanskrit B) Spanish
C) Greek D) English

'सिद्धांत' या शब्दाचे उत्पत्तीस्थान कोणत्या भाषेत आहे?

- A) संस्कृत B) स्पॅनिश
C) ग्रीक D) इंग्रजी

Rough Work / रफ कार्य